

Meddelande om kommunalvalet i Finland år 2008

Finland är indelat i kommuner, där invånarnas självstyrelse är tryggad i grundlag. Kommunens beslutanderätt utövas av fullmäktige, som valts av invånarna. Fullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och dess ledamöter, dvs. fullmäktige, utses genom allmänna kommunalval för fyra kalenderår åt gången. Nästa kommunalval förrättas 26.10.2008.

I kommunalval i Finland kan, förutom finska medborgare, delta även medborgare i andra länder, om de uppfyller nedan nämnda förutsättningar. Inom landskapet Åland förrättas ej kommunalval år 2008.

1 Rösträtt och valbarhet

Rösträtt i det kommunalval som förrättas 26.10.2008 har finska medborgare samt medborgare i andra medlemsstater i Europeiska unionen, samt isländsk och norsk medborgare, som

- 1) senast på valdagen fyller 18 år och
- 2) enligt lagen om hemkommun har ifrågasvarande kommun som hemkommun enligt uppgifterna i befolkningsdatasystemet 5.9.2008 klockan 24 och annan utlänning, som
 - 1) senast på valdagen fyller 18 år,
 - 2) enligt lagen om hemkommun har ifrågasvarande kommun som hemkommun enligt uppgifterna i befolkningsdatasystemet 5.9.2008 klockan 24 och
 - 3) om denne 5.9.2008 klockan 24 oavbrutet har haft hemkommun i Finland i minst två år.

Hemkommun för personen i fråga är med vissa undantag den kommun, där denne är bosatt.

Valbar till fullmäktige är en person

- 1) som har ifrågasvarande kommun som hemkommun,
- 2) som har rösträtt i detta kommunalval i någon kommun och
- 3) som inte är omyndig (inte står under förmyndarskap).

Vissa statstjänstemän och ledande tjänstemän och anställda hos kommunen samt med dessa jämförbara är dock inte valbara.

2 Rösträttsregister

De röstberättigade införs på tjänstens vägnar i rösträttsregistret. Ingen särskild anmälan krävs för rösträttsregistret. Magistraten tillsänder senast 2.10.2006 varje röstberättigad, vars adress är bekant, ett meddelandekort, dvs. ett meddelande om rösträtt. Meddelandekortet har anvisningar för röstningen.

3 Kandidatuppställning för kommunalval

I kommunalval kan kandidater uppställas av

- 1) registrerade partier
- 2) röstberättigade, som har bildat en valmansförening.

För att bilda en valmansförening för att uppställa en kandidat krävs minst tio röstberättigade, i kommunen bosatta invånare. För att bilda en valmansförening behövs dock bara tre eller fem röstberättigade i några små kommuner.

Vid uppställandet av kandidater har två eller flera partier rätt att ingå ett valförbund. Två eller flera valmansföreningar har rätt att ha en gemensam lista.

Ett parti, valförbund eller en gemensam lista har i varje kommun rätt att ställa upp ett antal kandidater som är högst en och en halv gång så stort som antalet fullmäktigeledamöter som skall väljas. Antalet fullmäktigeledamöter som skall väljas är 17-85. Antalet fullmäktigeledamöter är beroende av kommunens invånarantal.

I varje kommun uppgörs en på papper tryckt sammanställning över kandidatlistorna, där kandidaterna upptas i ordningsföljd enligt sina kandidatnummer med nummer 2 som första nummer. Av sammanställningen av kandidatlistorna framgår vilka partier som har ingått ett valförbund och vilka valmansföreningar som har bildat en gemensam lista samt vilka partier som inte hör till ett valförbund och vilka kandidater som är kandidater som står utanför en gemensam lista.

Sammanställningen av kandidatlistorna görs upp 25.9.2008. Över kandidaterna görs därefter upp även ett riksomfattande kandidatregister.

4 Röstning

Valet förrättas genom att förhandsröstning och röstning på valdagen ordnas. Man kan rösta vid förhandsröstningen eller vid röstningen på valdagen, inte vid båda. För dubbel röstning är straff föreskrivet i strafflagen.

Röstningen på valdagen äger rum söndagen 26.10.2008 kl. 9-20. Vid röstningen på valdagen har väljaren rätt att rösta i sin egen kommun på det röstningsställe, som finns antecknat i rösträttsregistret för hans del. I det meddelandekort som skall tillsändas den röstberättigade uppges denna kommun (rösträttskommunen) samt röstningsstället där och röstningsställets adress.

Förhandsröstningen börjar onsdagen 15.10.2008 och utgår i utlandet lördagen 18.10.2008 och i hemlandet tisdagen 21.10.2008. På vissa röstningsställen är tidsperioden för förhandsröstningen kortare.

Förhandsröstningsställen är:

- 1) de allmänna förhandsröstningsställen i hemlandet, vilka är flera postkontor och andra förhandsröstningsställen bestämda av kommunerna,
- 2) flera finländska beskickningar utomlands,
- 3) sjukhusen och vissa verksamhetsenhet inom socialvården och straffanstalter (anstalter); Vid anstalter får bara de rösta, som befinner sig där för vård, eller som intagits i dem.

4) finländska fartyg, som befinner sig utomlands, då förhandsröstning förrättas i Finland; Ombord på fartyg får fartygets personal rösta då fartyget befinner sig utomlands under tiden för förhandsröstningen. Passagerare kan inte rösta ombord på fartyget.

Röstberättigad får förhandsrösta på vilket som helst allmänt förhandsröstningsställe i Finland och utomlands.

En röstberättigad, vars rörelse- eller funktionsförmåga är begränsad så till den grad att han inte utan oskäliga svårigheter kan ta sig till röstnings- eller förhandsröstningsstället, får under vissa förutsättningar hemmarösta under förhandsröstningstiden i den egna hemkommunen. Anmälan om hemmaröstning skall ske senast tisdagen 14.10.2008 före klockan 16 till centralvalnämnden i väljarens hemkommun.

Väljaren har rätt att rösta endast på en kandidat som finns upptagen i sammanställningen av denna kommuns kandidatlistor.

Röstningen äger rum på röstningsstället. Väljaren ska styrka sin identitet för valfunktionären. Av valfunktionären får väljaren en röstsedel. På röstedeln antecknas den kandidats nummer för vilken väljaren avger sin röst. Det är tillåtet att rösta på enbart en kandidat. Kandidatnumret antecknas innanför den cirkel som finns på röstedeln. På röstedeln får inte göras andra anteckningar. Väljaren ska fylla i röstedeln i valbåset, där det inte får finnas fler än en väljare åt gången. Efter detta ska väljaren vika ihop röstedeln så att numret hamnar innanför vecken och insidan inte syns utåt. Sedan lämnas den hopvikta röstedeln till valfunktionären för att stämplas så att valhemligheten bevaras. I röstningen på valdagen lägger väljaren den stämplade röstedeln i valurnan. I förhandsröstningen innesluter väljaren den stämplade röstedeln i valkuvertet. Röstningen underlättas av att meddelandekortet medhavs till förhandsröstningsstället eller röstningsstället.

5 Tilläggsuppgifter

Mer information om valet lämnas av kommunens centralvalnämnd och magistraten. Bådas adresser och telefonnummer finns på meddelandekortet. De allmänna förhandsröstningsställena i hemlandet, förhandsröstningsställena utomlands och deras adresser och öppettider samt kandidatregistret finns också framlagda på justitieministeriets webbsidor i adressen www.vaalit.fi. Kandidatregistret finns framlagt snart efter att sammanställningen av kandidatlistorna har gjorts upp torsdagen 25.9.2008 och uppgifterna om förhandsröstningsställena fr.o.m. september.

Detta meddelande publiceras i augusti 2008 på justitieministeriets valsidor www.vaalit.fi även på följande språk: arabiska, spanska, kinesiska, franska, thai och turkiska.